

An Investigation of Teachers Job-Related Affective Well-Being In Terms of Their Personal Variables and School Principals' Leadership Styles

An Investigation of Teachers Job-Related Affective Well-Being In Terms of Their Personal Variables and School Principals' Leadership Styles

DOI: <http://dx.doi.org/10.15345/iojes.2019.03.011>

Emel Tüzel İşeri

Özet

Bu çalışmanın amacı, ilköğretim okullarında görev yapmakta olan öğretmenlerin işe ilişkin duyuşsal iyilik algılarını kişisel değışkenleri ve birlikte görev yaptıkları okul müdürünün liderlik stilleri açısından incelemektir. İlişkişel tarama yöntemindeki bu araştırmanın çalışma grubunu Tokat ili merkez ilçesindeki 14 farklı ilköğretim okulunda görev yapmakta olan 230 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Akdoğan (2002) tarafından faktör analizi çalışmaları yapılan ve Türk kültürüne uyarlanan “Çok Faktörlü Liderlik Ölçeğı” ve Kuşdil, Bayram, Aytaç ve Bilgel (2004) tarafından Türkçeye uyarlanan “İşe İlişkin Duyuşsal İyilik Algısı Ölçeğı” kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin mesleklerine ilişkin olumlu duygularının meslekleriyle ilgili olumsuz duygularından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak, yüksek memnuniyet / düşük uyarım ve düşük memnuniyet / düşük uyarım duygularını daha fazla yaşadıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin algılarına göre, okul müdürlerinin gösterdiği liderlik tarzları dönüşümsel, işlemsel ve serbestlik tanıyan olarak sıralanmıştır. İlköğretim okulu öğretmenlerinin işleriyle ilgili duygusal iyilik algısı, branş öğretmenlerinden anlamlı derecede yüksektir. Aynı okuldaki çalışma süresi arttıkça, öğretmenlerin işle ilgili duygusal iyiliğı de önemli ölçüde azalmaktadır. Okul müdürlerinin dönüşümsel liderlik ve karizmatik / ilham verici, entelektüel teşvik ve bireysel destek alt boyutlarının ve işlemsel liderliğın alt boyutu olan ödüllendirici liderliğın öğretmenlerin işlerine ilişkin genel iyilik algılarını ve işlerine ilişkin yüksek memnuniyet / yüksek uyarım ve yüksek memnuniyet / düşük uyarım duygularını artırdığı belirlenmiştir. Okul müdürlerinin serbestlik tanıyıcı (laissez-faire) liderliğı, işlemsel liderliğı ve işlemsel liderliğın istisnalarla yönetim (pasif) boyutunun ise öğretmenlerin düşük memnuniyet / yüksek uyarım, düşük memnuniyet / düşük uyarım duygularını ve işlerine ilişkin genel olumsuz duygularını artırdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

İşe ilişkin duyuşsal iyilik, liderlik stilleri, öğretmenler.

Abstract

The purpose of this study is to examine the teachers' perceptions of job-related affective well-being in primary schools in terms of their personal variables and the leadership styles of the school principal. This research used relational survey method with 230 teachers working in 14 different primary schools in Tokat province central districts. 'Multi-Factor Leadership Scale' which factor analysis made and adapted Turkish culture by Akdoğan (2002) and "Job-Related Affective Well-Being Scale" which was adapted Turkish language by Kuşdil, Bayram, Aytaç and Bilgel (2004) were used in data collection. As a result of the research, it was determined that the teachers' positive feelings about their jobs were higher than their negative feelings related to their jobs. However, it was determined that they experienced high pleasure /low arousal and low pleasure / low arousal emotions more. According to the teachers' perceptions, the leadership style levels of school principals are listed as transformative, transactional and laissez-faire. The perception of affective well-being related to job of primary school teachers was significantly higher than the branch teachers. As the duration of work at

the same school increases, the teachers' job related affective well-being decreases significantly. It has been determined that school principals' transformational leadership and its sub-dimensions of charismatic / inspiring, intellectual stimulation and individual support behaviors, and rewarding leadership style, which is the sub-dimension of transactional leadership increases both the teachers' general positive feelings and pleasure levels and high pleasure / high arousal and high pleasure / low arousal emotions related to their job. School principals' laissez-faire leadership and transactional leadership and its its sub-dimension of passive dimension of management behaviors increases teachers' low pleasure / high arousal, low pleasure / low arousal emotions and generally increases negative feelings related to their job.

Keywords

Job-related affective well-being, leadership styles, teachers.

References

- Akan, D. & Sezer, Ş. (2014). Okul yöneticilerinin liderlik stilleri ile okulların öğrenen örgüt olma düzeyi arasındaki ilişki, *Turkish Journal of Educational Studies*, 1(2), 126-151.
- Akan, D., & Yalçın, S. (2015). Okul yöneticilerinin liderlik stilleri ile öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 6(11), 123-150.
- Akbaş-Tuna, A. & Boylu, Y. (2016). Algılanan örgütsel destek ve işe ilişkin duyuşsal iyi oluş halinin üretkenlik karşıtı iş davranışları üzerine etkileri: Hizmet sektöründe bir araştırma, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 8(4), 505-521.
- Akbolat, M., Işık, O. & Yılmaz, A. (2013). Dönüşümcü liderlik davranışının motivasyon ve duygusal bağlılığa etkisi, *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 6(11), 35-50.
- Akçekoce, A. & Bilgin, K. U. (2016). Okul Müdürlerinin Liderlik Stilleri ve Öğretmen Performansı, *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 1-23.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)